

VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

2013.gada novembris

“Nord Stream” paralēlie cauruļvadi: daļa no ilgtermiņa risinājuma Eiropas enerģētikas drošībai

- **Nord Stream cauruļvadi tiešo savienojumu starp Krieviju un ES, nodrošinās vismaz 50 gadus un to transportēšanas spēja ir 55 miljardu kubikmetru gāzes gadā**
- **Nord Stream paralēlo cauruļvadu sistēma darbību ir uzsākusi saskaņā ar grafiku un budžetu - pirmais cauruļvads 2011.gada novembrī un otrs 2012.gada oktobrī**
- **Regulārie vides monitoringa rezultāti atbilst pirms būvniecības veiktajam ietekmes uz vidi novērtējumam**

„Nord Stream” dabasgāzes cauruļvadi pa Baltijas jūru nodrošina tiešu dabas gāzes piegādi Eiropas enerģētikas tīkliem no apjomīgajām gāzes krātuvēm Krievijā. Šī pašlaik modernākā un privāti finansētā infrastruktūras objekta darbības ilgums ir vismaz 50 gadu.

Drošā un efektīvā Nord Stream cauruļvada darbība nodrošina lielākajam akcionāram Gazprom izpildīt saviem Eiropas partneriem, klientiem, valdību pārstāvjiem un citām iesaistītajām pusē dotos solījumus, līdz ar to sniedzot savu ieguldījumu Eiropas enerģētiskā drošībā.

Galvenie fakti par Nord Stream

„Nord Stream AG” ir Šveicē, Cūgā, reģistrēts starptautisks konsorcijs, kas izveidots ar mērķi nodrošināt caur Baltijas jūru ejošā dabasgāzes cauruļvada projektēšanu, būvniecību un ekspluatāciju. Krievijas „OAO Gazprom” pieder 51 procentu konsorcijs akciju; Vācijas vadošajiem enerģētikas uzņēmumiem „Wintershall Holding GmbH” un „E.ON SE” pieder pa 15 procentiem akciju katram, bet Nīderlandes valsts uzņēmumam „N.V. Nederlandse Gasunie” un Francijas enerģētikas uzņēmumam „GDF SUEZ S.A.” katram pieder 9 procentu akciju.

Pieci enerģētikas uzņēmumi kā Nord Stream konsorcijs akcionāri nodrošināja 30 procentus no 7.4 miljardus eiro kopējām projekta investīcijām, savukārt atlikušos 70 procentus nepieciešamā finansējuma kā aizdevumu piesaistīja no starptautiskiem finanšu tirgiem, brīdī, kad tajos bija novērojami vairāki globāli ekonomiskie un finanšu sarežģījumi.

“Nord Stream” dabasgāzes cauruļvadu maršruts iet pa Baltijas jūru sākot no Portovajas līča netālu no Krievijas pilsētas Viborgas līdz pat Vācijas piekrastei Lubminā netālu no Greisfvaldes. Galvenais kontrolcentrs atrodas Cūgā, Šveice. Katrs cauruļvads ir aptuveni 1224 kilometrus garš ar transportēšanas spēju līdz 27,5 miljardiem kubikmetru gāzes gadā. Pirmais cauruļvads darbību uzsāka 2011.gada novembrī un kopš tā laika piegādā dabasgāzi Gazprom partneriem un klientiem Eiropā. Otrais cauruļvads darbību uzsāka 2012.gada 8.oktobrī.

Katrs no cauruļvadiem sastāv no vairāk kā 100'000 24 tonnas smagām ar betonu pārklātām tērauda caurulēm. “Nord Stream” cauruļvadus izstrādāja bez nepieciešamības izbūvēt papildus kompresijas stacijas. Gāzes transportēšana visā 1224 km garajā cauruļvadu maršrutā ir iespējama ar 220 bāru spiedienu, ko nodrošina Gazprom kompresijas stacija Portovaja.

Cauruļvada iekšējais diametrs ir nemainīgi 1153 mm, tomēr “Nord Stream” cauruļvads ir izstrādāts trīs dažādiem spiedieniem (220, 200 un 177.5 bāri) un cauruļvada sienu biezumu (34.4, 30.9 un 26.8 mm attiecīgi), kas ir saistīts ar gāzes spiediena samazināšanos garajā transportēšanas ceļā no Krievijas līdz Vācijai. Izstrādājot katru cauruļvada posmu individuāli, “Nord Stream” samazināja tērauda patēriņu, līdz ar to arī cauruļu ražošanas izmaksas. Cauruļvada trīs posmus ieguldīja atsevišķi, pēc tam tos savienojot apmēram 80 m un 110 m dziļumā zem ūdens.

Būvniecība pabeigta 30 mēnešos

Pēc visu nepieciešamo atļauju saņemšanas un apjomīga ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādāšanas visā cauruļvada maršrutā, “Nord Stream” cauruļvadu būvniecību uzsāka 2010. gada aprīlī un pabeidza saskaņā ar noteikto budžetu un grafiku 30 mēnešu laikā.

Projektu vienlaicīgi veica vismaz 30 kuģi dažādās Baltijas jūras daļās, lai nodrošinātu cauruļvadu ieguldīšanu atbilstoši noteiktajam laika grafikam un maršrutam. Par būvniecības plāna elastību varēja pārliecināties, kad būvniecības darbus bija jāpārtrauca, nepiemērotu laika apstākļu dēļ Baltijas jūrā.

Vēl jo vairāk, Nord Stream loģistikas koncepts, cauruļvadu būvniecībai nepieciešamo 202'000 24 tonnu smago cauruļu piegādi cauruļvadu ieguldīšanas kuģiem, nodrošināja efektīvākajā un videi saudzīgākajā veidā nodrošināja. Īstenojot šo konceptu, kuģiem nebija jāmēro vairāk kā 100 jūras jūdzes (apmēram 185 km), lai piegādātu caurules cauruļvadu ieguldīšanas kuģiem visā 1224 km garajā cauruļvadu maršrutā.

Infrastruktūra Eiropas nākotnes vajadzībām

Līdz 2035.gadam „Nord Stream” paralēlo cauruļvadu sistēma nodrošinās 12 procentus no kopējā ES dabasgāzes importa, papildus cauruļvads būs nozīmīgs ieguldījums ES enerģētiskās drošības nodrošināšanā, dažādojot

energoresursu piegādes ceļus. Līdz ar to, nodrošinot ES tiešu piekļuvi vienam no lielākajiem dabasgāzes rezervēm.

Kā Eiropas Savienības atzīts Eiropas prioritātes projekts, „Nord Stream” ir iekļauts ES Eiropas Enerģētikas tīkla (TEN-E) programmas pamatnostādņēs. „Nord Stream” cauruļvada kapacitāte ļaus uz Eiropas gāzes tīkliem transportēt 55 miljardi kubikmetru gāzes gadā, kas nonāks pie Vācijas, Dānijas, Lielbritānijas, Nīderlandes, Beļģijas, Francijas, Čehijas un citu valstu patērētājiem.

Neskatoties uz to, ka pašreiz Eiropā ir vērojama īstermiņa gāzes pārpilnība, dabasgāzei būs pieaugoša nozīme Eiropas energoresursu kombinācijā. 2011.gada 15.decembrī Eiropas Komisija pieņēma “Enerģētikas ceļvedis līdz 2050.gadam”, kas ir pamatdokuments, lai sadarbībā ar visām ieinteresētajām pusēm izveidotu Eiropas ilgtermiņa vadlīnijas enerģētikā. Saskaņā ar ceļvedi, “Gāzei būs nozīmīga loma, pārveidojot enerģētikas sistēmu.”

Eiropas Komisija atzīst, ka “ogles (un nafta) aizvietošana ar gāzi īstermiņā līdz vidējā termiņā, izmantojot pašreizējās tehnoloģijas, var veicināt emisiju samazināšanos līdz vismaz 2030 vai 2035.gadam. Neskatoties uz to, ka mājtsaimniecību sektorā, īstenojot dažādus energoefektivitātes pasākumus, līdz 2030.gadam gāzes patēriņš varētu samazināties par ceturdaļu, tādos sektoros kā, elektrības ražošana, ilgtermiņā tas paliks nemainīgi augsts.”¹

Eiropas Komisija norāda, ka “izmantojot tehnoloģijas, nākotnē gāzei varētu būt pieaugoša nozīme” un “ilgtermiņa gāzes piegādes līgumi varētu būt nozīmīgi, piesaistot investīcijas gāzes ieguves un transportēšanas infrastruktūras projektiem.” Eiropas Komisija uzsver, ka “lai atbalstītu emisiju samazināšanu elektrības ražošanā un integrētu atjaunojamās energoresursus, ir nepieciešamas [...] gāzes izmantošanas elastīgās iespējas.”²

Nord Stream būs daļa no nepieciešamā risinājumu. Gāzes ieguves ES samazinās, jo sarūk gāzes ieguves Ziemeļu jūrā un ES vides aizsardzības un klimatu pārmaiņu politika palielinās gāzes patēriņu dēļ gāzes zemā CO₂ izmešu līmeņa, kā arī palielinot gāzes izmantošanu kopā ar atjaunojamajiem energoresursiem.

Stratēģisks ieguvums Eiropai un Krievijai

“Nord Stream” cauruļvadi gāzes piegādi Gazprom partneriem un klientiem Eiropā uzsāka 2011.gada novembrī. “Nord Stream” uzsākot darbību iezīmē nozīmīgu pagrieziena punktu Krievijas un Eiropas sadarbībā enerģētikas jomā: cauruļvads nodrošina Eiropas un Krievijas gāzes cauruļvadu sistēmu tiešu savienojumu, kas vēl nākošos 50 gadus Eiropai nodrošinās tiešu piekļuvi vienām no pasaules lielākajām gāzes krātuvēm.

¹ [European Commission Communication, Energy Roadmap 2050](#). 2011.gada 15.decembris, lpp. 11

² ibid, lpp. 15

“Nord Stream” ir stratēģiski nozīmīgs komerciāls projekts gan ES, gan Krievijai. Visi pieci konsorcijs dalībnieki ir ieinteresēti nodrošināt projekta veiksmi: četrām Eiropas enerģētikas grupām ir nepieciešams, drošs, efektīvs un uzticams veids, līgumā paredzēto gāzes apjomu saņemšanai no Krievijas uzņēmuma Gazprom, kuram savukārt ir nepieciešama droša, efektīva un uzticama pieeja tirgiem.

“Nord Stream” ar privāto finansējumu 7.4 miljardu eiro investīciju apjomā, stimulēja arī Eiropas un Krievijas dažādu nozaru ekonomisko aktivitāti. “Nord Stream” konsorcijs projekta realizēšanā ir iesaistījis metālapstrādes, inženiertehnikas, būvniecības, cauruļvadu ieguldīšanas un loģistikas uzņēmumus, kopumā no vienpadsmit Eiropas valstīm un Krievijas.

Gāzes piegādes maršrutu diversifikācija papildus drošībai

Jaunie cauruļvadi nodrošina vēl vienu konkurētspējīgu maršrutu dabasgāzes piegādei no Krievijas gāzes krātuvēm līdz Eiropas patērētājiem. Šis ir moderns, augstas kvalitātes cauruļvadu sistēma bez kompresijas stacijām, līdz ar to salīdzinājumā ar sauszemes cauruļvadiem, nodrošina mazāku nodoveu maksājumu un zemāku maksu par transportēšanu, jo cauruļvada maršruta lielākā daļa iet ārpus valstu teritoriālajiem ūdeņiem.

“Nord Stream” efektīvā, mūsdienīgā paralēlo cauruļvadu sistēma nodrošina Gazprom ar papildus ziemeļu maršrutu, ar dabasgāzes piegādes kapacitāti ES 55 miljardi kubikmetru gāzes gadā, kas palielina ES enerģijas piegādes drošību, diversificējot dabasgāzes transportēšanas maršrutus. Līdz šim 80 procentus Krievijas gāzes eksportu uz Eiropu veic izmantojot novecojušu 1970.gadā izbūvētu cauruļvadu sistēmu caur Ukrainu. Jebkurā jomā to, ka izmanto tikai vienu piegādes veidu, uzskata par risku abām pusēm gan piegādātājam, gan klientam.

Papildus esošajiem tranzīta maršrutiem caur Ukrainu un Baltkrieviju, “Nord Stream” nodrošina Gazprom un tā partnerus Eiropā ar lielāku tehnisko elastību, pielāgojoties ES mainīgajam pieprasījumam, kā arī mazinot piegādes riskus, kad notiek citu cauruļvadu īslaicīgi piegādes pārtraukumi.

Gazprom noteiks piemērotāko no sekojošām opcijām: gāzes distribūcija pa “Nord Stream” ir atkarīga no tirgus pieprasījuma. Papildus “Nord Stream” izstrādātie tehniskie risinājumi ļauj Gazprom efektīvāk apmierināt pieprasījumu katrā konkrētajā tirgū.

Drošs un vidi saudzējošs maršruts

“Nord Stream” apņemšanās ir drošība un videi saudzīgi risinājumi sākot no projekta realizācijas posma, abu cauruļvadu būvniecības laikā un tagad cauruļvadu ekspluatācijas fāzē.

Precīzi izstrādātais cauruļvada maršruts Baltijas jūrā ir saskaņots ar visu piecu valstu atbildīgajām institūcijām, caur kuru ūdeņiem tagad iet cauruļvadu maršruts. Cauruļvadu maršruts ir rezultāts daudzu gadu garumā veiktiem

pētījumiem, kas analizēja dažādus parametrus, tajā skaitā, tehniskie risinājumi, vide, ekonomika un piegādes drošība.

Plānošanas fāzē konsorcijs ir ieguldījis 100 miljonus Eiro, iesaistoties dialogā un konsultēšanās procesā ar atbildīgajām amatpersonām, ekspertiem un viedokļu līderiem visās Baltijas jūras valstīs ar mērķi nodrošināt apkārtējai videi draudzīgu un drošu cauruļvada projektu un maršrutu.

Cauruļvadu plānošanas posmā, "Nord Stream" ir veicis līdz šim visaptverošāko Baltijas jūras vides izpēti, kuras rezultāti ir pieejami zinātniekiem un citiem interesentiem. Cauruļvadu maršruti ir izveidoti izvairoties no mūnīciju atrašanās vietām. Drošības koridors visā cauruļvada maršrutā ir izpētīts un atbrīvots no jebkādiem šķēršļiem, sagatavojot gultni cauruļvadu ieguldīšanai. "Nord Stream" izmanto jaunākās tehnoloģijas, lai nodrošinātu visaugstākos starptautiskos drošības standartus cauruļvadu ekspluatācijas laikā.

Līdz 2016.gadam kopumā 40 miljoni eiro tiks investēti vides monitoringa aktivitātēs. Apmēram 1000 paraugu ņemšanas vietās notiks datu analīze 16 kategorijās (tajā skaitā fiziskās un ķīmiskās vides monitorings, kas ietver ūdens kvalitāti un nogulsnes; bioloģiskās vides monitorings; sociālekonomiskās vides monitorings, kas ietver ietekme uz kuģu satiksmi un komerciālo zvejniecību) būvniecības laikā un pirmajos trīs ekspluatācijas gados, lai pārliecinātos par ietekmes mazināšanos. Ietekme dažos posmos ir pat mazāka nekā prognozēts ietekmes uz vidi novērtējumā (IVN), kas tika sagatavots pirms būvniecības uzsākšanas.

Vairāk informācijas mājaslapā www.nord-stream.com

Ja nepieciešama papildus informācija, lūdzu, sazinieties:

Karstā līnija medijiem: +41 41 766 91 90

E-pasts: press@nord-stream.com